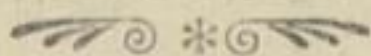

۱۶۴۴۹

خود آموز

خدمت معارف و طالبین زبان اسپرانتو

ترجمه

۱۶۴۴۹

سب

از اسپرانتو معارفی

باذن و اجازه اداره معارف آذربایجان

اثر سید شفیع طباطبائی

حق طبع بدون اجازه مؤلف ممنوع است

قیمت: سه هزار و ده شاهی

محل فروش: تبریز - کتابخانه «معارف»

تبریز مطبعه «امید»

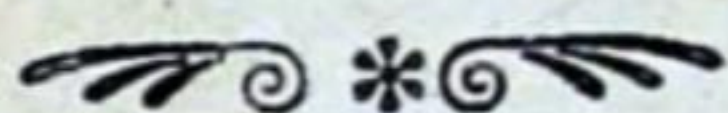
PD
۳۷

کتابخانه

خود آموز

هدیه خدمت طالبین زبان اسپرانتو

(ترجمه)

از اسپرانتو بفارسی

باذن واجازة اداره جلیله معارف آزادستان

اثر سید شفیع طباطبایی

حق طبع بدون اجازة مؤلف ممنوع است

TABRIZ PRESEJO "UMID"

تبریز مطبعة « امید »

LEARNOLIBRO

ESPERANTO

افادۀ مرام

اسپرانتو زبانیست بین المللی و سهل التحصیل
که د کتر ل. ل. زامنهوف در سال ۱۸۸۷ میلادی
آزرا ایجاد نموده و رجال از قبیل کمیسر مولر
و نویستوی و د کتر ولیم رمیسی که از مشاهیر
وفلسوفان و لغویون میباشد مروج و ناشر (پروپا-
قاندیست) این لسان شده اند و الان در روی زمین
در ممالک متعدده بیشتر از سیصد نفر لیدر و نماینده
(ملکیتهو ها) هستند که از طرف مرکز رسمی
بین المللی E. U. A. در ژنو (سوئیس) باین سمت
تعیین گردیده اند و در تمام ممالک روی زمین در

سویس ، فرانسه ، روسیه ، آلمان ، انگلیس ،
 اطریش ، اسپانیا ، چین ، و آمریکا و غیره هم
 مجلات و روزنامه ها و نشریات سیاسی فنی و اخلاقی
 زیاد بدین زبان انتشار می یابد .

این لسان نه مخصوص یک ملت و نه مخصوص
 یک دولت می باشد قواعد نحو و صرف و طرز
 تحصیلش با طرز جدید و اسلوب صحیح است و انسان
 می تواند در مدت خیلی آنرا یاد گرفته از کتب
 علمی و اخلاقی و روزنامه های که باین لسان طبع و
 توزیع می گردد بهره مند شده و با اسپرانتیست ها ،
 و فرمها و تجارتخانه های عالم مراسله و مکاتبه
 نماید و برای فهمانیدن مقاصد و مطالب خود به
 تحصیل زبانهای پر اشکالات خارجه محتاج نشود .
 از تأسیس این لسان محترم مقاصدی چند در
 نظر بوده است اول اینکه شخص محصل پس از
 تحصیل زبان پدری و مادری خودش محتاج به تحصیل

السنة خارجة نشده و زبان آموز را فی الواقع از قبیل
 علم و هنر ندانسته بدون اتلاف وقت مشغول تحصیل
 علومات راجع بعالم اشریت بشود ثانیاً بوسیله این
 زبان سهل عمومی تمامی نوع بشر از مرام و مقاصد
 هم دیگر اطلاع یافته و يك كنفرائس صلح بین المللی
 تشکیل داده عالم را بشکل دایره خوانواده در
 بیاورند و تمامی نوع بشر را از خونریزیها ~~بیک~~
 ناشی از نفهمیدن مرام یکدیگر است نگهداری
 و صیانت و بیک مرام عالی دعوت نموده ، از هفت
 اجتماعیه روی زمین استفاده حاصل کنند دشمنان
 انسانیت را از میان خودشان بیرون رانند ، تمام
 عالمیان به آزادی و شرف در تحت يك نوع قوانین
 و يك دیسپلین مشترك زیست نمایند .

متأسفانه که این لسان هنوز در مملکت ما
 انتشار نیافته و هموطنان ما از نتایج بر منفعتی
 که بواسطه تحصیل این زبان عمومی بین المللی

حاصل می شود محروم و از عقد ارتباط با ملی
 متمدنه بی بهره و از مطبوعاتشان بی خبر مانده اند.
 این بود که بقدر و قوه استطاعت و تحصیل
 خود محض خدمت باولاد و وطن بتألیف این و خزیه
 مبادرت نمود و امیدوار است که هموطنان گرامی
 بتوانند بدون معلم تحصیل نموده به ترویج این
 لسان جدید که موافق منافع نوع بشر است سی
 نمایند و از آشنایان و علمای این زبان متمنی است
 که اغماض از سهو و نسیان فرموده بلکه در
 تصحیح و جبرانش توجه مخصوص مبذول دارند.

س. شفیع طباطبائی

Klarigo

de la intenco

E Esperanto estas lingvo internacia, dumla jaro 1887 Dro L. L. Zamenhof fondis tuin ĉi lingvon.

La nobla kaj pli grava celo de tui ĉi lingvo estas la paco inter la popoloj.

Tia maniere aliladuloj sub la sankta signo de tui ĉi faciletudema lingvo ekpaŝante sur la sciadaj vojoj idee vastigas siajn komersadojn kaj rilatojn pere d'aperantaj gazetoj, anoncoj, verkaroj, priskriboj k. t. p.

Pro tio bedaŭrinde en nia kara patrolando ĝis nun ne estas verkata Esperantaj lernolbiroj kun gramatikaj fundamentaj reguloj en Persa lingvo.

Kvankam dum la jaro 1912 — 13 niaj Tabrizaj samideanoj dum siaj kunvenoj proponis eldoni unu lernolibron kaj Esp. revuon sed la materiaj ne skribeblaj obstinaj baroj forte malhelpis samajn agadojn, kaj ankaŭ pro la manko de Esp. litero en niaj presejoj, kaj ankoraŭ je la aliaj kaŭzoj ni ne sukcesis.

Nuntempe ke la presejo Umid(ESPERO) akceptas presi librojn pri Esperantismo kaj la aliaj supreskribitaj kaŭzoj iomete estas forĵetataj; Tial ideo deŭigis min por servi al samlandanoj kaj ankaŭ por ke ne manku Esperantan lernolibron kaj vortaron en Persa literaturo, kaj por ke Esp. rapide kresku en persujo; mi vidis la necesecon skribi laŭpove kiel eble plj simple tuin ĉi lernolibron en 2 volumo kaj la vortaron.

Petante de miaj Persaj fidelaj samide-

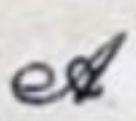
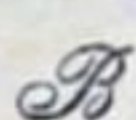
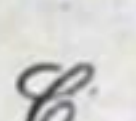
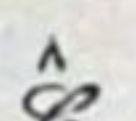
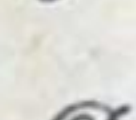
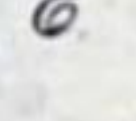
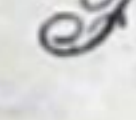
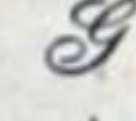
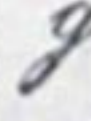
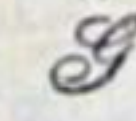
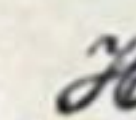
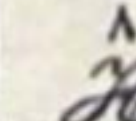
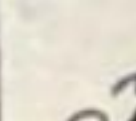
anoj kiel ankaŭ la famaj fervoraj Esp. skribistoj surstreki pardonan plumon al malĝustaj frazoj (nekorektaĵoj) kiuj akazo en skribaĵoj, ĉar mi direktigis per la reguloj de Perslingvaj lernolibroj.

LA CELO nur estas tio ke post la lerno d'Esperanto oni ne bezonu lerni alian malfacilajn lingvojn krom siaj patrolingvoj kaj pere de tui lingvo povu porti la noblan verdan stelon, komprenante la idean sanktan celon unu la alian la Persianoj dissaltu la obstinajn barojn inter aliladuloj kaj vivu honore en la mondo.

S. Ŝafi Tabatabai.

§ 1.

(Alfabeto) الفبا

حروف خطای		حروف خطی		صدای حروف	قرائت حروف
بزرگ	کوچک	بزرگ	کوچک		
A	a			آ	آ
B	b			ب	بو
C	c			تس	تسو
Ĉ	ĉ			چ	جو
D	d			د	دو
E	e			ه	ه
F	f			ف	فو
G	g			ق	قو
Ĝ	ĝ			ج	جو
H	h			ه	هو
Ĥ	ĥ			خ	خو
I	i			نی	نی
J	j			ی	بو

J	j	[^] <i>J</i>	[^] <i>j</i>	ژ	زو
K	k	<i>K</i>	<i>k</i>	ک	کو
L	l	<i>L</i>	<i>l</i>	ل	لو
M	m	<i>M</i>	<i>m</i>	م	مو
N	n	<i>N</i>	<i>n</i>	ن	نو
O	o	<i>O</i>	<i>o</i>	او (آمازون)	او
P	p	<i>P</i>	<i>p</i>	پ	پو
R	r	<i>R</i>	<i>r</i>	ر	رو
S	s	<i>S</i>	<i>s</i>	س	سو
Ŝ	ŝ	[^] <i>Ŝ</i>	[^] <i>ŝ</i>	ش	هو
T	t	<i>T</i>	<i>t</i>	ت	تو
U	u	<i>U</i>	<i>u</i>	او (اوردک)	او
Ŭ	ŭ	<i>Ŭ</i>	<i>ŭ</i>	او [موسی]	او
V	v	<i>V</i>	<i>v</i>	و [والی]	وو
Z	z	<i>Z</i>	<i>z</i>	ز	زو

Gramatiko (صرف)

ترکیب الفاظ

۱ — تمامی حروفات در ترکیب الفاظ عین

صدای خودشانرا میدهند .

۲ — هر حرف همان طور که نوشته شده ،

تلفظ میشود .

مثلاً : 'abat' (آبات) راهب

'cigar' (سیگار) ، 'cakolad'

چاکولاد (شوکولات) ، 'egal' (نه قال)

مساوی ، 'fart' (فارت) حال صحت .

'sip' (شبپ) کشتی ، 'haüt' (هائوت)

جلد ، پوست 'hor' (خور) باهم خواندن جمعی ،

'juna' (یونا) جوان ، 'gi' (جی) او ،

'jongl' (ژونقل) حقه باز ، 'vir' (ویر)

مرد .

§ 2 .

La patro, patrino, frato, fratino, kuzo, kuzino, filo, filino, viro, virino, onklo, onklino estas bonaj.

la	حرف تعریف معین
patro	پدر
o	علامت اسم
patrino	مادر
in	علامت تأنیث است
frato	برادر
kuzo	پسر عمو
filo	پسر
viro	مرد
onklo	عمو - خالو
estas	است - هست
as	علامت فعل حال
bona	خوب
a	علامت صفت

§ 3 .

La patro kaj patrino estas bonaj. —
 (La gepatroj estas bonaj) .— La gefiloj
 estas diligentaj, kaj gefrataj lernas en
 Parizo. — La popoloj devas lerni Esperan-
 ton. — La Esperanto venas kaj venkas. —
 La infano ploras kaj venas ĉe la patri-
 no — La rozo estas bela.

kaj و (حرف عطف)

j علامت جمع

ge علامت اجتماع دو جنس با هم دیگر

diligenta سعی

lerni یاد گرفتن

i علامت مصدر

popolo جماعت

devi مجبور شدن

n علامت مفعول (مفعول به)

veni	آمدن
venki	غلبه کردن
infano	بچه
plori	گریه کردن
ĉe	نزد
rozo	گل سرخ
bela	آشنگ

Gramatiko (صرف)

علامت جمع در لسان اسپرانتو (j) است و به اخرا فعال

نیاید. مثلاً: la patro kaj patrino estas bonaj

ge - علامت اجتماع دو جنس است با یکدیگر

که به اوائل کلمات الحاق میشود مثلاً

gepatroj ابا وین

i - علامت مصدر است مثلاً lerni یاد گرفتن

§ 4 .

La popoloj venas kaj iras sur la stratoj . — La strato de Parizo estas larga . — Teheran (Teherano) estas

ĉfurbo . — La malbela hundo venas de
la mallarĝa strato . — Tui ĉi ĉapelo
de la patro estas malbela sed la ĉa-
pelo de la patrino estas pli bela. — Li
estas diligenta. — Ĉu vi lernas Esperan-
ton? — Jes sinjoro. — Ĉu vi vidis Parizon?
Ne sinjoro, mi ne vidis. — Ĉu sinjorino
de nia Majstro estas sana? — Ĉu la lin-
gvo Esperanto estas facila aŭ malfacila?
Mi espera ke mia frato estas sana. — Ĉu
vi vidis ĉefurbon?

sur	روی ، سطح
strato	کوچه
larĝa	وسیع
ĉefurbo	پایتخت
mal	علامت ضدیت
hundo	سگ
tui ĉi	این

ĉapelo	کلاه ، شاپو
sed	اما ، لیکن
Majstro	صاحب دستگاه ، رئیس ، ارباب
mi	من
ĉu	یا (ادات استفهام)
vi	شما
jes	بلی ، آری
sinoro	آقا
vidi	دیدن
ne	نه (ادات نفی)
sana	سلامت ، سالم
lingvo	زبان ، لسان
facila	آسان
espero	امید
aŭ	یا

Gramatiko (صرف)

— Ĉef (معنی (سر) (رئیس) (ممتاز) (بالا نر) است

مثلاً: urbo : شهر، Ĉefurbo پای تخت، redaktoro

مدیر، Ĉefredaktoro مدیر کل.

— Mal علامت ضدیت است ≡ باول

کلمه ماحق می شود مثلاً: facila آسان

malfacila مشکل.

— Ne آدات نفی است مثلاً: li vidas او می بیند

sed vi ne vidas اما شما نمی بینید.

§ 5 .

Mi amas la patron.— Ĉu vi kaj sinjoro Petro legas?— Jes, mi kaj li legas

(jes ni legas).— Ĉu vi havas belan ĉambron?— Ili iras Teheranon.— Ĉu sinjorino

Pavlovo vizitis vin?— Jes, ŝi min vidis —

Ĉu la huudo mangas panon?— Jes sinjoro

ĝi mangas.— Ĉu la floro kreskas?— Ĉu la

infano ploras?— Ne sinjoro ĝi ne ploras
 — Ĉu la sinjorinoj estas sanaj?— Jes
 ili estas sanaj. — Ĉu la ĉevaloj ku-
 ras?— Diru al la patro ke mi amas miajn
 gefratojn. — Miaj manoj estas puraj; (aŭ
 mia mano estas pura)— La domo estas
 larĝa kaj ĝia perdo estas ruĝa.

ami

دوست داشتن

logi

خواندن

li

او [در مذکر]

ni

ما

ili

آنها

ĉambro

اوپاق

viziti

دید کردن

ĉi

او [در مؤنث]

manĝi

خوردن

pano

نان

ĝi

او [در اشیاء و غیر عامل]

floro	گل
kreski	روئیدن ، نشوینما کردن
jam	هنوز
čevalo	اسب
kuri	دویدن
diri	گفتن
u	علامت امر حاضر
mano	دست
pura	نمیز ، پاک
demo	خانه
pordo	در
ruĝa	سرخ

Ci بمعنی تو است و چون بمناسبت اینصکه
احترامات مراعات بشود لفظ *ei* را استعمال نکرده
بجای او *vi* که بمعنی شما است استعمال میکنند .

j علامت جمع است که با آخر اسماً و ضمائر ملکیه

می آورند مثلاً hundoj سگها ، miaj ،

ĝiaj ، ŝiaj ، iliaj ، viaj ، niaj ، liaj

u علامت امر حاضر است مثلاً : mangû بخور ،

بخورید ci mangû تو بخور vi mangû شما

بخورید .

توضیح : باید دانست که به آخر افعال

علامت جمع (j) نمی آورند .

§ 6.

Mi marŝas per la piedoj , kaj
vidas per la okuloj : — Mi manĝas per
la puŝo, kaj flaras per la nazo, kaj aŭ-
das per la oreloj. — Mia frato estas mal-
sana, kaj tial mi estas malĝoja , . — La
Esperanton mi legas kaj skribas . — La
popoloj post la lerno d'Esperanto ne be-
zonos lerni aliajn lingvojn. — La pirdoj
flugas kaj kantas. — La kanto de la bir-

doj estas agrablaj . — Donu al la ĉevaloj
 akvon ĉar ili volas trinki . — Mia onklo
 posedas ĉevalon kaj rajdas ĝin, sed lia
 filo ne povas rajdi sur la ĉevalo. — La avo
 kaj la avino (geavoj) posedas sklavon. —
 Diogeno ankaŭ posedis sklavon. — Pardo-
 nu sinjorino; ĉu via edzo skribas al vi
 leteron? Jes sinjoro: mia edzo kaj gefratoj
 estas sanaj kaj skribas leteron. —

marŝi

راه رفتن

piedo

پا

vidi

دیدن

okulo

چشم

ouŝo

دهن

lori

بوئیدن

mazo

بسی، دماغ

aŭdi

شنیدن

orelo

گوش

بآد سبب

goja

مسرور ، شاد

skribi

نوشتن

post-de

بعد از

bezono

احتیاج

alia

دیگر ، دیگری

birdo

سرغ

fluugi

بریدن

kanto

نغمه ، آواز

agrabla

مطبوع ، خوش آیند

doni

دادن

akvo

آب

ĉar

زیرا که ، چونکه

voli

خواستن ، تمنا نمودن

trinki

نوشیدن

posedi

مالک شدن

rajdi

سوار شدن

povi	توانستن
sklavo	غلام
avo	پدر بزرگ
ankaŭ	همچنین
pardoni	طلب، غفرت، عذر خواستن
edzo	شوهر
letero	مکتوب

EXERCICO 1 (تمرین)

محصل باید متضاد کلمات آینده را بنویسد باین نحو:

malŝerinda	بدبخت.	ŝerinda	خوش بخت.
ŝerinda	مسرور.	agrable	مطبوع.
facila	آسان.	rici	متمول.
kara	عزیز.	saga	مافل.

§ 7 .

Mi jam ne povas skribi Esperantan leteron. — Mi iras mian ĉambron, por skribi letron al mia onklo. — Ili lernas

Esperanton en Tabrizo. — Via domo estas proksima. — Iru al via hejmo, kaj dŭru la patron, ke Ludoviko devas viziti vin. — Diligentaj infanoj estas bonaj — La Esperanto estas kara lingvo. — Nia Majstro Dro L. L. Zamenhof estas la aŭtoro de tui ĉi lingvo, kaj ni amas lin — Post la lerno de tui ĉi kara lingvo, oni ne bezonos lerni alian lingvon. — Bonvolu skribu sur la papero vian lecionon. — La Esperanto havas noblan celon. —

iri	رفتن
por	برای
próksima	نزدیک
hejmo	منزل ، مسکن
lango	زبان
kara	عزیز
nobla	نجیب ، با حیثیت

onvolu

بفرمائید

ciono

درس

avi

داشتن

elo

قصد، مرام

توضیح: در نوشتن بعضی کلمات که مرکب

از دو کلمه یا زیاده می باشد علامت اسم که (o)

است می توان حذف نموده عوض حرف محذوف

آفسان تونیک گذاشته شود مثلاً: mangotablo

mang'tablo میز خوراک

§ 8.

Se vi havas kraĵojn aŭ plumon,

onvolu skribu vian lecionon, kaj ripotu

ĉin. — Ĉu vi iris hejmen, aŭ ne? jes sin-

joro; mi iris kaj vizitis la gepatrojn kaj

gefratojn, kaj mi salutis ilin, ili estis

gajaj. — Mi havas ĉapelon belan aŭ

belan ĉapelon. — Aleksandro ne povas

lerni, ĉar li estas malsana; kaj tial lia patro
 estas malĝoja — La onklino legas kaj la
 nevinoj kuras kun la junaj knaboj en la
 ĝardeno — Edzo kaj edzino estas geedzoj.
 — Ĉu la filno de la najbaro estas granda?
 Ne signoro estas malgranda. — La domo
 de niaj geavoj estas pli malproksima, sed
 multetaĝa, kaj enhavas pli oportunajn
 lokojn —

se	اكر-
krajono	مداد
plumo	قلم
ripeti	تكرار نمودن
tial	بان سبب
nevo	نواده
knabo	پسر
ĝardeno	باغ
najbaro	همسایه

mult

بسیار

etago

مرتب

§ 9 .

Papero estas blanka.— Mi ne amas obstinjan homojn.— Mia onklo donis al mi kajeron, kaj lia patrino donis al li dolĉan pomon kaj li mangis ĝin.— En la nokto ni vidas la palan lunon, kaj en la tago ni vidas la helan sunon — La ĉielo estas blua — Ĉu hodiaŭ vi vidis vian avon? ne sinjoro hodiaŭ mi ne vidis, sed hieraŭ mi renkontis lin.— Por lerni Esperanton mi devas aĉeti legolibron — Mia patro donis al mi la kajeron.— Mia amiko vizitis min en mia ĉambro.— Bonan nokton, bonan matenon, bonan vesperon — La viro estas pli forta ol infano.— La suno estas pli hela ol luno.— Lakto estas pli nutra ol viño.

papero	کاغذ
blanka	سفید
obstina	خودرأی ، مستبد
homo	انسان ، آدم
kajero	دفتر
dolça	لذیذ
citrono	لیمو
pomo	سیب
nokto	شب
pala	رنگ پریده ، زرد
luno	ماه ، قمر
tago	روز
hela	روشن
suno	آفتاب
ĉielo	آسمان
blua	کبود
hodiaŭ	امروز

hieraŭ	د بروز
aĉeti	خریدن
festo	عید
mateno	صبح ، سحر
vespero	عصر
leono	شیر ، اصلان
forta	قوی ، زورمند
pli	بسیار
ol	بمعنی از [در کلام ترجیحیه]
lakto	شیر ، لبن
nutri	پروریدن
vino	شراب

Gramatiko (صرف)

کلمه « ol » بمعنی « از » است که در هنگام

مقایسه دو کلمه یا دو جمله که یکی را بدیگری ترجیح

میدهند بعد از جمله یا کلمه اولی نوشته میشود چنانچه

در درس (۴م) نوشته شده مثلاً :

Lakto estas pli nutra ol vino.

شیر غذا دهنده تر است از شراب .

§ 10 .

Ĝis revido, sinoro — Anstataŭ „ĝis revido” oni ankaŭ povas diri „bonan tagon” — Mi ne trinkas vinon — La infano sidas silente kaj skribas — Hodiaŭ mi renkontis vian amikon, kaj li ĝentile salutis min. — Mi ne amas malĝentilajn infanojn. — Kiam ni finos nian lecionon, ni iros ĝardenon. — Infano ne tuŝu la spegulon. — Hieraŭ la aero estis pli varma — En la varma aero mi ne iras ĝardenon — Ĉu morgaŭ vi aĉetos plumon kaj belan kajeron por mi? Jes mia kara filo, se vi bone kaj diligente lernos vian lecionon, mi sendube aĉetos. — Bonvolu iru mian hejmon por manĝi

tagmangon! — La birdo flugas en la ĉambro (ĝi ~~esta~~ en la ĉambro kaj flugas en ĝi) — Anstataŭ la teo ŝi donis al mi lakton, sed mi ne manĝis kremon — Mi estas ĝoja ĉar mi skribis miajn lecionojn — Bonvolu trinku teon.

ĝis	تا، الی
ree	دوباره، مجدداً
anstataŭ	بجای
oni	آداب مجهول
sidi	نشان
silanta	آرام
renkonti	ملاقات کردن
ĝentila	مانرینه، باادب
e	علامت ظرف وصفی
saluti	سلام دادن
kiam	وقتی که، زمانیکه
fini	تمام کردن

tuŝi	دیک شدن ، برخوردن
spiegulo	آینه
aero	هوا
varma	گرم
morgaŭ	رها
os	علامت استقبال
sen	دون
dubo	شک ، شبهه
teo	بای
kremo	سرشیر

Gramatiko [صرف]

Oni ، در افعال آدات مجز-ول ، و معنی
 مع را می دهد : oni diras میگویند ، oni
 mangos خواهند خورد.

E- ، علامت ظرف و صفی است : mi iras hejmen
 به منزل میروم ، lernu bone یاد بگیرید بخوبی

ni vivo felice ما زیست خواهیم نو و خوشبختانه.
 — **Sen** ، آدات نفی است : sendube بدون شبهه
 senamo بدون عشق ، senaero oni ne povas
 vivi بدون هوا نمیتوانند زیست بکنند.

§ 11 .

Iam mi renkontis main onklinon kaj ŝi
 diris : kiam vi venos main hejmen ? — Mi
 respondis al ŝi: post morgaŭ pro la tag-
 mango mi revizitos vin kaj tiam mi rakont-
 os al vi la historion de Ŝahoj — Kiam ke
 mi ripetos mian lecionon mi ĝin ne for-
 gesas (tiam estos neforgesebla.)

YIZITANTO. — Ĉu sinjoro N. estas
 hejme?

SERVISTO. — Ne sinjoro.

YIZ. — Mi volas lin atendi.

SERV. — Tiukaze, bonvolu eniri
 la salonon.

(Post unu horo)

YIZ. — Kiam revenos via mastro?

SERY. — Post du monatoj.

YIZ. — Ho! Kie do li estas?

SERY. — Li vojaĝas.

Oni skribis antaŭen per kanaj plumoj.
— Per la kamelo oni transportas la objektojn — La birdo estas en la kaĝo, tie ĝi estas mallibera. — La kajuto de tiu ĉi ŝipo estas pli bela — Oni trinkas la teon per kando — La karbo estas uzebla por temaŝinoj. — Ne skribu al mi longajn leterojn — Venu al mi hodiaŭ vespere — Mia patro rakontos al vi belan historion.

iam

وقتی

tiam

آنوقت

rakonti

حکایت کردن

forgesi

فرااموش کردن

ant	علامت حال اسم فاعل
atendi	منتظر شدن
eniri	داخل شدن
viuokaze	پس در آنصورت
salono	صالون
unu	يك
horo	ساعت
mastre	صاحب خانه
du	دو
monato	ماه، شهر
do	پس [کلمه تعجب]
vojaĝi	سفر کردن
antaŭ	جلو
kano	نی
kamelo	شتر
transporti	حمل و نقل کردن
objekto	شیء

kaĝo	قفس
tie	آنجا
libera	آزاد
kajuto	منزل کوچک
kando	قند
karbo	ذغال
temaŝino	سماور

Gramatiko [صرف]

— *Iam* ، وقتی ، *Ĉ* ، علامت مطلق عمومی است
k ، علامت سؤال و *t* علامت اشاره است که باؤل
ضمایر می-آوردند مثلاً : *ĉiam* (هر وقت) *kiam*
(چه وقت) *tiām* (آنوقت) .

— *ist* ، علامت صنعت : *horloĝo* ساعت
horloĝisto ساعت ساز .

§ 12 .

Mi amas min mem, vi amas vin mem,
li amas sin mem, kaj ĉiu homo amas sin

mem.— Mi zorgas pri mi mem; sed ŝi mem
tute ne zorgas pri si kaj tute sin ne gar-
das.—Kie estas la knaboj?— Ili estas en
la ĝardeneto, kaj tie ili ludas.— Ĉie es-
tas la ĉielo.— Kial vi batas vian serviston?
— Mi batas lin, ĉar li ĉiam insultas.

PATRINO KAJ SIA FILO.

PATRINO — Josefo, mi aĉetis por ci
globuson, kaj ĝi estas tute polvekovrita!

FILO.— Sed, patrino, mi ja ne povas
forviŝi polvon de la tuta terglobo!..

mem	خود، بالذات، بنفسه
ĉiu	همه، عموم
zorgi	محافظة کردن، نکه داری نمودن
tiel	آنطور
kiel	چه طور
tute	تماماً
gardi	نکه داشتن

knabo	پسر
et	علامت تصغیر
ludi	بازی کردن
cie	مرجا
bati	زدن ، کتک زدن
ciam	همیشه ، مروت
insulti	دشنام دادن
globuso	کره مصنوعی
polvekovrita	غبار آلود
ja	دیگر ، آخر ، فی الحقیقه
forviŝi	نیز کردن ، پاک نمودن
polvo	غبار
terglobo	کره زمین

Gramatiko [صرف]

چنانچه در درس (11) نوشته شده ډ علامت

مطلق عمومی است و k علامت استفهام و t علامت

اشاره است که با قول اسماء اشاره می آورند [iu]

الذی، که [ie] جائی [ial] بجهتی، بعالتی، بسببی
 [iam] وقتی [io] بمعنی الذی است مطلقاً در اشیا
 [ia] مطلق مجهول و بمعنی يك و [ی] مفرد.

مثلاً — *ciu* همه *cie* هر جا *kial* چرا، بچه
 علت؟ *kiam* چه وقت؟ *tio* او، آن *estas tia*
maniere ke vi diras بآن طور است که شما میگویند
 توضیح حاصل باید علامت مطلق عمومی
 و استفهام و اشاره را با قول اسماء اشاره‌های مذکوره
 ماضی نموده جملات تشکیل نماید.

— *et* علامت تصغیر است و به آخر اسماء می‌آورند
 مثلاً *pordo* در — *pordeto* در کوچک، دریچه
infano بچه — *infaneto* بچه کوچک، طفل.
 — *ja* کلمه تعجب و گاهی محقق و مصدق يك
 جمله مذکوره می‌شود و در زبان فارسی بمعنی «دگر،
 آخر» می‌توان ترجمه نمود مثلاً *vi ja scias*
 شما می‌دانید — شما حقیقتاً میدانید — شما آخر میدانید

§ 13 .

Du homoj povas pli multe fari ol unu.
— Unu kaj du faras tri. — Tri kaj unu faras kvar. — Tri kaj du faras kvin. — Kvar kaj du faras ses. — Ses kaj unu faras sep. — Kvar estas la duono de ok. — Tri estas la triono de naŭ — Kvin estas la duono de dek. — Ok estas kvar kvinonoj de dek. — Mi havas dek-kvaron da pomoj, aŭ (dek kvar pomojn). — Tiu ĉi vilaĝo havas dudek kvinon da loĝantoj. — Mi estas en la jaro mil - tricent tridek - ok. — Mi havas cent pomojn. — Por ĉiu tago mi ricevas du tomanoj, sed por la hodiaŭa tago mi ricevis duoblan pagon, t. e. (= tio estas) kvar tomanoj. — Unu tago estas tricent - sesdek kvinono aŭ tricent - sesdek - sesono de jaro. — La patrino donis al siaj infanoj po tri da pomoj. — Por

niaj kvar kamaradoj en la frukt-gardeno
 mi aĉetis dudek kvar pomojn kaj al ĉiu
 el la kamaradojmi donis po ses pomojn. —
 Renkontinte al la malamiko kvinope ili
 sin ĵetis sur min, sed mi venkis ĉiujn
 kvin atakantoj. —

multe

بسیار

tri

سه

fari

کردن

kvar

چهار

kvin

پنج

ses

شش

sep

هفت

ok

هشت

naŭ

نه

dek

ده

on

علامت آنکسیر

da

بعد از کلمات راجع به مسافت و وزن گذاشته می شود

vilago	ده ، قریه
loganto	سکنه
jaro	سال
mil	هزار
cent	صد
ricevi	اخذ کردن ، دریافت نمودن
obl	علامت تضاعف
pago	مزد ، اجرت
po	آدمت توزیعیه ، اسبناً
kamarado	رفیق
frukto	میوه
int	علامت ماضی اسم فاعل
jeti	انداختن
venki	غلبه کردن
ataki	هجوم آوردن
el	از

— عشرات و .أت بواسطة ربط ده عدد اولى (از يك تا ده) تشكيل مي يابند مثلاً :

dudek بيست **sepdek** هفتاد **kvar-** **cent** چهارصد **naŭcent** نهصد .

— **On** علامت تكثير است كه باخر اعداد مي آورند مثلاً : **duono** نصف ، **dekono** يك دهم **centono** يك صدم .

— **Obl** علامت تضعيف است كه باخر اعداد الحاق مي كند مثلاً : **duobla** دو برابر ، **kvar-** **obla** چهار برابر .

— **Up** علامت توزيع است كه باخر افعال مي آورند مثلاً **kvinope** پنج پنج **dudekope** بيست بيست — براي مساحت و قيمت و وزن قبل از عدد كلمه **po** نوشته ميشود :

La ĉapeloj po kvin frankoj

شاپه ها با قيمت پنج فران

Mi donis al la infanoj po unn kajeron

من دادم به بچه ها به هر یکی يك دفتر.

da— بعد از کلمات مقایسه (وزن، مسافت، عدد) نوشته

Mi havas dekduon da forkoj: مثلاً:

من دارم دوازده چنگال.

§ 14 .

Ses-dek minutoj faras unu horon,
kaj unu minuto konsistas el ses-dek sekun-
doj — Kioma horo estas nun? — Estas
la uuua. — Ni povas kompari la vivon kun
la tagoj: La mateno estas la infaneco, la
tagmezo la matureco kaj la vespero la
maljuneco: baldaŭ venas la nokto, eterna
dormado — La semajno ankaŭ konsistas
el sep tagoj t. e. Sabato, Dimanĉo, Lundo
Mardo, Merkrodo, Ĵaŭdo Vendredo. — La
sepan tagon de la semajno nia karega
Profeto Hazrati Muhamed - ibni - Abdullah

elektis ke ĝi estu pli sankta ol la ses unuaj tagoj. — Kiun daton ni havas hodiaŭ? — Hodiaŭ estas la dekvara tago de la monato. — Tri monatoj faras unu sezonon, kaj kvar sezonoj faras unu jaron. — La lernantoj ankaŭ devas kompari pli simple la homan vivon kun la kvar sezonoj de la jaro; ili estas: Printempo, Somero, Aŭtuno kaj Vintro.

minuto

دقیقه

sekundo

ثانیه

konsisti

حاوی بودن

kiom

چه قدر

kompari

مقایسه کردن

vivo

عمر

kun

با

eco

صفت بیانی

tagmezo

ظهور

matura	کامل
baldaŭ	عنقریب
eterna	دائمی
dormi	خوابیدن
ad	علامت استمرار و دوام
semajno	هفته
sabato	شنبه
dimanĉo	یکشنبه
lundo	دوشنبه
mardo	سه شنبه
merkrodo	چهارشنبه
ĵaŭdo	پنجشنبه
vendredo	جمعه
eg	علامت تزید و تفضیل
profeto	پیغمبر
elekti	انتخاب کردن، برگزیدن
sankta	مبارک

dato	تاریخ
sezono	فصل
simpla	ساده
Printempo	بهار
Somero	تابستان
Aŭtuno	خزان
Vintro	زمستان

Gramatiko (صرف)

Ec کلمه توصیفیه است که بیان صفت را

نموده و با آخر کلمات وصفیه میآورند : مثلاً : **bona**

خوب ، **boneco** خوبی ، **juna** جوان

juneco جوانی ،

Ad : علامت استمرار و دوام است که

با آخر اسماء و افعال میآورند مثلاً : **pafo**

صدای تفنگ ، **pafadi** صدای تفنگ متعاقب

bati زدن ، **batadi** متمادی زدن .

Eg — علامت تزئید و تفضیل است که به آخر اسماء میآورند : مثلاً **pordego** در **pordo** دروازه .

§ 15 .

La homo havas kvin sentoj.— **Ŝi aŭdas** per la oreloj, **vidas** per la okuloj, **floras** per la nazo, **gustumas** per la buŝo kaj **palpas** per la fingroj de siaj manoj.—**Ho-**
mo kiu ne vidas estas blinda, **kIU ne aŭ-**
das estas surda, **kIU ne povas** paroli estas
muta.—**Vi havas** du orelojn por aŭskulti
kaj du okulojn por vidi.—**Vi havas** du
manojn kaj du piedojn — **Vi parolas** per
la lango, la lipoj la dentoj kaj la laringo.
—**Lia kapo havas** pli nigran haron — **En**
somero ni trovas malvarmaton en densaj
arbaroj —**Li promenas** kun siaj kamaradoj
en kamparo.—**Grandega hundo metis sur**

min sian antaŭan piedegon kaj mi de-
truo ne sciis kion fari —

~~~~~  
**DU KAMARADOJ.**

— Bonan tagon.

— Bonan tagon, kiel vi fartas?

— Bone, dankon sinjoro; kaj vi kiel?

— Mi esperas ke boldaŭe mi vivos  
kun vi en granda amikeco. —

~~~~~  
La edzino de mia nevo, kaj la nevi-
no de mia edzino estas miaj bonevinoj. —

Virino kiu kuracas estas kuracistino. —

La doktoredzino B. vizitis hodiaŭ la ge-
doktoroj A. B.

sento

حس

aŭdi

شنیدن

orelo

گوش

vidi

دیدن

okulo

چشم

ffari	بوئیدن
nazo	دماغ ، بینی
gustumi	چشیدن
bušo	دهن
palpi	لمس نمودن ، مالیدن
fingro	انگشت
kiu	کی ، آلدی
blinda	نابینا ، کور
surda	کر
muta	لال
aŭskulti	استماع نمودن ، گوش دادن
piedo	پا
lipo	لب
dento	دندان
laringo	لحاة ، زبان کوچک ، زبانک
kapo	سر
nigra	سیاه

haro	موی
trovi	یافتن
varma	کرم
meti	گذاشتن
teruro	خوف، دهشت
scii	دانستن
kamarado	رفیق
dan ki	تشکر نمودن
amiko	دوست
nevo	نواده
bo	علامت قرابتی که از ازدواج حاصل میشود
kuraci	طبابت نمودن، مداوا
doktoro	طالم، حکیم

Gramatiko [صرف]

Bo — قرابتی که از ازدواج حاصل می شود بیان نموده و به اول اسماء می آید مثلاً patro پدر

پدرزن . bopatro

§ 16 .

Hieraŭ mi renkontis mian karegan iustruiston, kaj li diris al mi; estus tre bele ke vi ripetu vian hodiaŭan lecionon ĉiu tage. — Knabo! iru tuj al la lernejo. — En la kota vetero mia vesto forte malprugis tial mi purgis la veston — Tiu ĉi tranĉilego estas pli akra ol la aliaj. — Oni preĝas en preĝejo la birdo ne forflugis: ĝi nur deflugis de la arbo, alflugis al la domo, kaj surflugis sur la tegmento kaj enflugis en la ĉambro, kaj nun estas en la kaŝo, tie ĝi estas mallibera.

~~~~~  
La vivo estas senĉesa labor sed ne dolĉa sonĝo.

[ S-ino Jadovski ]

instruisto

معلم

|          |                        |
|----------|------------------------|
| us       | علامت صدفه شرطه        |
| tuj      | فوراً                  |
| ej       | علامت محل و مکان       |
| koto     | کل                     |
| vetevro  | هوا                    |
| vesto    | لباس                   |
| iĝ       | علامت لازم             |
| ig       | علامت منعدي            |
| il       | علامت آلات و اسباب است |
| akra     | تيز                    |
| preĝi    | عبادت کردن             |
| for      | دور                    |
| nur      | فقط                    |
| tegmento | بام                    |
| sen-ĉese | لابتقطع                |
| labori   | کار کردن               |
| songo    | خواب                   |

## Gramatiko [صرف]

— Us علامت صیغه شرطیه است که باخر افعال

می‌آید مثلاً: *estus tre bele ke* خیلی

خوب میشد که.

— *I ĝ* علامت لازم و *i ĝ* علامت متعدی است که

باخر اسماء و افعال می‌آیند مثلاً: *'bon* خوب

*boniĝi* خوب شدن، *bonigi* خوب کردن.

— *Il* علامت آلات و اسباب است که باخر

اسماء می‌آید مثلاً *tranĉi* بریدن *tranĉilo* آلت

بریدن (کارد).

## § 17 .

*Kiam venos via aminda frato?— Li  
 ĵus venis tien ĉi.— Tiu ĉi lernanto estas  
 prudenta, sed ne sufiĉe laborema; liaj  
 skribaĵoj ĉiam estas tiel malbone skribitaj  
 ke ili ne estas legeblaj de liaj instruistoj  
 kiuj ĉiu tage, sed vane lin punas.— Kial*

vi ne iros morgaŭ kun ni en teatron? Tial ke mi neniam iras tien. — Revidinte sian patrinon post longa malsano, la junulo estas ekkriinta (aŭ, pli boue: ekkriis), ke tiu vido lin resanigos. — Kiam mi alvenis domen mi vidis ke kuracistedzino eliris el nia domo. — Antaŭ ol skribi, vi estus devinta paroli kun ŝi pri tui ofero, por ke ŝi sciigu vian volon. — Tuj kiam la fratino vidis sian fraton, ŝi ekplendis ke li, anstataŭ skribi ĉiu semajne, nur malofte donis signon de vivo; sed li respondis ke ŝi estas malprava.

Monatoj: Januaro, Februaro, Marto, Aprilo, Majo, Junio, Julio: Aŭgusto, Septembro, Oktobro, novembro, decembro

ind

شایان، شایسته، مستحق، لایق

jus

حالیه، الان

|          |                                     |
|----------|-------------------------------------|
| prudenta | عاقل                                |
| sufiçe   | بقدر کفایت                          |
| em       | مایل ، ادات عادت                    |
| aj       | علامت شیء                           |
| vane     | بیهوده                              |
| puni     | جزا دادن ، تنبیه                    |
| ek       | ببشرت يك عمل امتداد قلیل نشان میدهد |
| teatro   | طباطر                               |
| neniam   | ابتداء ، به هیچ نحو                 |
| ul       | ذاتی که با وصف متصف میشود           |
| krii     | فریاد کردن                          |
| afero    | کار                                 |
| plendi   | شکایت کردن                          |
| signo    | رمز ، نشان ، اشاره                  |
| prava    | ذبح                                 |
| januaro  | کانونانی                            |
| februaro | شباط                                |

|           |            |
|-----------|------------|
| marto     | آذر        |
| aprilo    | نيسان      |
| majo      | ابار       |
| junio     | حزيران     |
| julio     | تموز       |
| aŭgusto   | آب         |
| seplembro | ايلول      |
| oktobro   | تشرين اول  |
| novembro  | تشرين ثاني |
| decembro  | كانون اول  |

### Gramatiko ( صرف )

Ind — بمعنی شایان ، شایسته ، مستحق ، لایق .

مثلاً : ami : دوست داشتن aminda شایسته

به دوست داشتن ، دوست داشتنی

Em — مایل ادات عادت مثلاً : insulti

دشنام دادن ، insultema کسی که عادی بدشنام

دادن است .

— **Ek** مباشرت آغاز يك كلمه را در اول كلمه  
آشال می دهد. مثلاً: **kanti** تغنی کردن،  
**ekkanti** شروع به تغنی کردن.

— **Ul** ذاتی که باوصف متصف میشود مثلاً **bel'**  
فشنك، **belul'** آدم فشنك.

— **Aj** شیء، عین، قسم (جایز يك ماده) مثلاً:  
**mol'** نرم، **molaĵn** قسم نرم همان شیء.

## § 18 . .

**Tio estas inkujo.**— **La inkujo estas**  
**vazo.**— **La linilo kuŝas sur la tablo.**— **La**  
**seĝo estas meblo.**— **La riĉeco de tui ĉi**  
**homo estas granda, sed lia malsaĝeco es-**  
**tas aukoraŭ pli granda.**— **Lia heroece tre**  
**piaĉis al mi.**— **Ĉemizojn, kolumojn, man-**  
**umojn kaj ceterajn similajn objektojn ni**  
**nomas tolaĵo, kvankam ili ne ĉiam estas**  
**faritaj el tolo.**— **En tuij ĉi boteletoj sin**

trovas diversaj acidoj, vinagro, sulfuracido  
 azo:acido kaj aliaj. — Nia lando venkos,  
 ĉar nia militistaro estas granda kaj brava

~~~~~  
 Haldi sur voje la sciado signifas
 —ekpaŝi malantaŭen.

inko	مرکب
uj	علامت ظرف
vazo	ظرف
linio	جدول، خط
seĝo	صندلی
meblo	مبل (اثاثه)
riĉa	غنی، دولت مند
ankoraŭ	همچنان
heroeco	قهرمانیت
plaĉi	محظوظ و مشغوف شدن
ĉemizo	پیراهن
kolo	کردن

um	کلمه ایست که ندرتاً به آخر اسماء آمده و معنی کلام را مفهوم و از سیاق کلمه نسبت به کلمه معنی مفهوم می شود
cetera	علاوه ، دیگر
simila	شبهه
tolo	کرباس
kvankam	اگرچه
botelo	بطاری
diversa	متفرقه ، مختلف
acido	ترش ، حامض
vinagro	سرکه
sulfur-acido	جوهر گوگرد
azoto	آزوت
milito	چنگ
brava	جسور ، متین
halti	ایستادن
vojo	راه

Gramatiko (صرف)

Uj به آخر اسماء آمده معنی ظرفیت را

می دهد مثلا : **inko** مرکب **inkujo** دوات .

Um کلمه ایست که استعمالش نادر و به آخر

اسماء آمده معنی ظرف را داده و گاهی از سباق کلام

معنی دیگری مفهوم میشود مثلا : **mano** دست

manumo دست کش .

§ 19 .

La ŝipanoj devas obei la ŝipestron.

— Ĉiuj loĝantoj de regno estas regnanto.

— Urbanoj estas ordinare pli ruzaj, ol

vilaganoj — La regnestro de nia lando

estas bona kaj saĝa reĝo, — Ni ĉiuj kun-

venis por priporoli tre gravan aferon; sed

bedaŭrinde ni ne povis atingi ian rezul-

taton, kaj ni disiris. — Li disŝiris la le-

eron kaj disjetis ĝiajn pecetojn en ĉiuj

anguloj. — Johanon, Nikolaon, iliaj gepatroj nomas Johanêjo (aŭ Joêjo), Nikolacjo (aŭ Nikoêjo aŭ Nikêjo aŭ Niêjo — Ĉu tio estas plumingo? Jes sinjoro tio estas plumingo — Nia instruisto kuraĝigas nin kaj laŭdas kelkfoj sed punas nin malofte —

~~~~~
 Por venki en la batalo pro ekzistado; la homo devas posedi multe da prudenton aŭ koron de sovaĝa besto.

ŝipo	کشتی
obei	اطاعت کردن
regno	حکومت، درات
ordinare	عادناً
ruza	مخيل، حيله گر
grava	مهم
rego	شاه

bedaürinde	مع التأسف
atingi	نايل شدن
rezultato	نتيجه
dis-iği	جدا شدن
şiri	بارہ کردن
peco	نارچه ، قطعه
angulo	گوشه ، زاويه
laüdo	تعريف ، تمديح
riproçi	ملامت کردن
ofte	بزوهی
batali	مجادله کردن
ekzisti	موجود کردن
prudenta	عاقل
sovağa	وحشی

Gramatiko (صرف)

Ing علامت ظرف جنسی است که به آخر اسماء اشیاء آمده و نشان می دهد ظرفی را که همان

شی در توی همان ظرف گذاشته شود
 fingro انگشت ، fingringo

توضیح Širi باره کردن dessiri در بدن .

§ 20 .

Saro, sana, sane, sani, sanu, saneco
 sanilo, sanigi, sanĝi, sanejo, sanisto,
 sanulo, malsaneta, mal-anema, malsa-
 nulejo, malsaneraro, sanĝebla, resanigi,
 resaniganto, masanulido, nesana, malsa-
 nado, -anulaĵo, saniginda, saniluĵo, mal-
 sana, k. t. p.

★ ESPERANTA ★

-PERSA-
LERNOLIBRO

(1^a Parto)

HAVEBLA ĈE:

LIBREJO "MAERIFAT"

KAJ

S^{ro}—Seid Safi Tabatabai

TABRIZ, PERSI.

Por revendistoj kaj grupoj-rabato.

TABRIZ—PRESEJO "UMID" ESPERO

1920